

Noored prõmmutasid Valgas luulega

[Galerii: Luuleprõmm Valgas](#)

Valgas Tiina Loomemajas viidi reede keskpäeval läbi Valgamaa esimene luuleprõmm. Osales seitse luulelembest noort, kes esitasid omaloomingut. Põneva luulelise vaatemänguga sai maha žürii esimees, luuletaja Jaan Malin.

Loomemajja kogunes lisaks osalejatele hulk pöidlahoidlaid. «Inimesed on kõik omamoodi huvitavad. Kes tantsib, kes laulab, luuletab või joonistab. Kui tantsijaid ja lauljaid saavad tänutäheks aplausi, joonistused pannakse näitusele, siis luuletaja jääb tihtipeale tähelepanuta. Ka nemad vajavad tunnustamist,» põhjendas luuleprõmmu korraldamist Valga keskraamatukogu direktor Endla Schasmin.

Üllatas noormeeste rohkus

Kui tavapäraselt arvatakse, et luulekirjutajad on rohkem neiud, siis Valgas toimunud luuleprõmm sellel kinnitust ei andnud. Tore ja üllatav oli, et esimesele Valgamaa luuleprõmmule oli kohale tulnud seitse noort luulehuvilist, kelle hulgas neli noormeest. Noored astusid üles omaloominguga – kes esitas ühe, kes mitu luuletust.

Viieliikmeline žürii andis kohe peale luuletuse esitamist võistlejale punkte kümepallisüsteemis. Maha arvestati saadud punktisummast madalaim ja kõrgeim hinne, kolme allesjäänud hinde kokkuliitmisel kõige enam punkte saanud noor luuletaja kuulutati võitjaks.

Esimesest voorust valis žürii edasi neli võistlejat: Mark Anissimov Valga Priimetsa koolist, Gretten-Gelis Vesso, Tuuli-Maria Tamm ja Maivi Laane Palupera põhikoolist. Kõik nad lugesid oma luuletuse veel teistkordselt ette. Seejärel kuulutati võitjaks Mark Anissimov.

«Hea meel, et läks niimoodi, nagu läks. Võitja Mark sai kõigilt žüriiliikmetelt üheksa punkti, mis tõestab, et luuletus oli väärt,» sõnas žürii esimees Jaan Malin. Noormees esitas oma luuletuse emakeeles ehk vene keeles. Lisaks heale luuletuse sõnumile, esitas ta selle peast, julgelt, selge ja kõva hääle ning hea diktsiooniga.

Omaloomingu esmaesitlus õnnestus

Palupera neiud, 9. klassis õppiv Gretten-Gelis Vesso ja 8. klassis õppiv Tuuli-Maria Tamm on mõlemad luuletusi kirjutanud umbes kolm aastat. «Olen küll käinud luuletusi lugemas luulevõistlustel, kuid omaloomingut kannan ette esimest korda. Olen kirjutanud internetti. Kõige paremad luuleread tulevad pähe öösel kell kolm, kui väsimusest und ei tule,» sõnas Gretten-Gelis.

«Algul kirjutasin ainult paarirealisi luuletusi, nüüd juba pikemaid. Omaloomingut pole ka mina varasemalt kusagil avalikult esitanud, see on esmakordne etteaste,» kinnitas Tuuli-Maria. Tema luuletused sünnivad aga teemade kaupa. «Mõtlen kindla teema peale ja siis kirjutan.»

Mõlemal Palupera neiul on lisaks luuletamisele veel mitu hobi. Gretten-Gelis tegeleb laulmisega ning kirjutab ka proosalugusid. Tuuli-Maria laulab, tegeleb näitlemise ja tantsimisega. «Õpinguid plaanin jätkata Rõngu gümnaasiumis,» nentis Gretten-Gelis.

Kõiki osalejaid peeti meeles tänukirja, maiuse ja karvase mänguasjaga, mille igäüks sai endale valida. Mark Anissimov läheb Valgamaa au kaitsma 29. mail Tartus toimuvale luuleprõmmumise Eesti meistrivõistlustele.

Tänati ka žürii esimeest ja noorte luuletajate juhendajaid – need olid Maire Roio Keeni põhikoolist, Reet Karbik Valga Priimetsa koolist ja Kairit Leesalu Palupera koolist.

Valga esimesele luuleprõmmule pani uhke punkti Jaan Malin, kes astus rahva ette häälutamisega. Tema etteaste ei olnud lihtsalt luuletuste lugemine, vaid vaatemänguline ja kaasakiskuv omanäoline etendus. Viimane luuletus olevat autori sõnul sündinud tal bussis Valka sõites.

«Mina esitan alati, ka väljaspool Eestit, oma luuletusi eesti keeles. Armastagem oma emakeelt,» ütles Malin lõpetuseks. Raamatukogu direktor tänas kõiki julgeid noori luuletajaid, kes võtsid vaevaks Valka tulla oma loomingut esitlema. «Ärge jätke luuletuste kirjutamist. Kohtume juba järgmisel aastal,» sõnas ta.

Liskas Malinile andsid hindeid veel Valga põhikooli 9. klassi õpilased Sandra Kmito, Beryt Paidra, Öonne Hõbemäe ja Cady Jõesaar.

Infoks:

Luuleprõmm (inglise keeles poetry slam) on luulevõistlus, kus autorid ise esitavad oma loomingut. Parima luuletaja väljasegitamine toimub publiku osalusel. Enamasti hinnatakse kümnepallisüsteemis, sealjuures mängib rolli nii luule sisu kui ka esitus.

Võistlusformaadi algatajaks peetakse Marc Smithi, kes korraldas 1984. aasta novembris Chicagos esimese sellise võistluse. Esimene USA üleriigiline Poetry Slam leidis aset 1990. aastal San Franciscos.

1990. aastate alguses jõudis see võistlus Euroopasse. Taoline luulevõistlus on levinud üle kogu maailma ning neid korraldatakse ka riikidevaheliselt. 1996–97 aastal hakati luuleprõmme korraldama Tallinnas. 2013. aastal hakkas Jaan Malin korraldama luuleprõmmu Tartus igakuuliselt.

2015. aastal viidi Tartus läbi Euroopa luuleprõmmu meistrivõistlused. 29. mail toimub Tallinnas luuleprõmmu Eesti meistrivõistlus.

Allikas: internet ja Jaan Malin